

Alena Kastnerová

O NEVYŘÁDĚNÉM
DĚDEČKOVÍ

Alena Kastnerová
O nevyřádném
DĚDEČKOVĚ

Ilustroval Jakub Zich

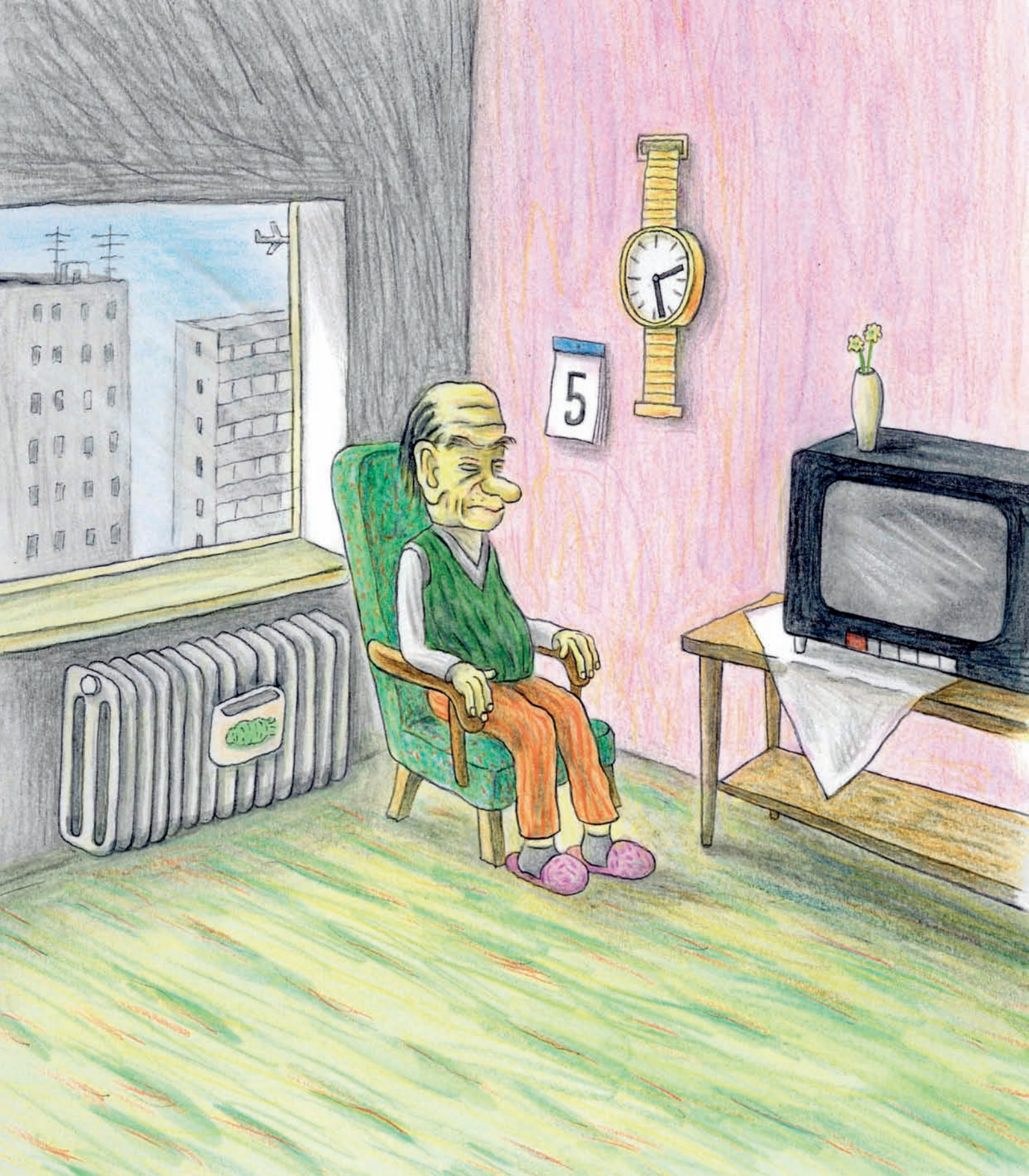
MLADÁ FRONTA

*Veškeré postavy, jména i události v této knize jsou vymyšleny
a jejich souvislost s jakýmkoli žijícími osobami, skutečnými jmény
a událostmi je čistě náhodná.*

Text © Alena Kastnerová, 2015
Illustrations © Jakub Zich, 2015

„Nevěř nikomu, komu je pod třicet.“

... yl jednou jeden
dědeček...

... a byl to úplně obyčejný, normální a běžný dědeček. Skoro by se chtělo říct: dědeček-tučták. Žil ve středně velkém městě, měl středně velkou rodinu, syna, hodnou snachu a vnučku, a všichni dohromady svorně obývali byt na panelovém sídlišti. Nebylo to tak ale vždycky. Ještě nedávno žil děda ve svém domku za řekou, měl zahrádku, psa a svatý pokoj.

Jenomže pak si jeho hodná snacha usmyslela, že už je příliš starý na to, aby žil takhle sám, a nastěhovala ho k nim do paneláku. Od té doby byl děda divný. Vydilo mu, že nemůže každé ráno vstát a jít se jen tak, mýrnyx týrnyx, v pyžamu vyčurat na hnůj. Nebo že si nemůže uvařit do svého nejmilejšího kafáče turka s rumem, posadit se na zápraží a koukat na nebe.

Teoreticky by to snad šlo (teda kromě toho hnoje), ale jaksi už to nebylo ono. Nebe ve městě je jiné než to na vesnici. I vzduch je jiný. A hlavně – lidi jsou jiní.

„Nechápu, proč jste mě nemohli nechat v tom mém milovaném zapadákově,“ naříkal dědeček každé ráno.

„A proč? Abyste tam byl sám jako kůl v plotě?“ oponovala jeho hodná snacha. „Tady máte rodinu! Vnoučata! Jazykové kurzy! Splachovací záchod! Městskou hromadnou dopravu!“

Supermarket a televizi s padesáti programy! Tak co byste ještě chtěl??“ Děda se ušklíbl. Ale jenom v duchu. (Že není možné dělat ksichty v duchu? To víte, že je! A když se to, milé děti, naučíte, nebudete mít už nikdy problémy s dospělými.)

Hodná snacha si ovšem uvědomovala, že dědovi něco chybí. A tak mu vymýšlela program. Každý den pečlivě vypsala televizní pořady, které by měl děda vidět, aby jeho mozek nekrněl. Přihlásila ho do klubu důchodců. A v novinách pročetla seznamovací inzeráty, které tam dávaly čiperné seniorky.

Dědeček na její program kašlal. Celé dny seděl ve svém pokoji a načureně koukal do zdi. Možná si teď, milé děti, řeknete, že je děda trochu nespravedlivý. Město přece není zas tak strašné! A mít splachovací záchod, tramvaje a jazykové kurzy je ve skutečnosti fajn!

„To víte, že jo,“ řekl by vám na to dědeček, „když ale já se tady cítím takový... nevyřádný. Celý život jsem dělal spoustu lumpačin. A teď nemůžu. A ty lumpačiny se ve mně hromadí a já mám strach, že vybuchnu. Někdy se bojím i promluvit, aby ze mě nějaká ta lumpačina nevyletěla,“ dodal by ještě.

A jaké že lumpačiny to měl děda na mysli?

Různé. Když byl malý, chodíval s klukama ze vsi k jezírku na pijavice. (Co s nimi dělali? Ani se neptejte!) V zimě zase jezdili na aktovkách, protože neměli sáňky. V noci chodili tajně na hřbitov a ve dne na smeták. Pořád se s někým rvali. Buď s klukama z horního konce vesnice, nebo s těma z dolního. Na potoce stavěli mlýnky a v seníku bunkry. A taky chodili sousedům na třešně. A na jabka. Či na hrušky, podle toho, co zrovna dozrávalo.

„Ale dědo,“ říkávala hodná snacha, „tohle přece dělají všechny děti. Ale pak vyrostou a začnou si cenit i takových drobností, jako třeba že v šestnáct dvacet dávají v televizi zajímavý dokument o těžbě grafitu. Tak si to pusťte a zapomeňte na nesmysly. Nemůžete chodit na hrušky, když vám táhne na sedmdesát!“

Milé děti, tohle byla zřejmě nejdůležitější věta z celé naší knihy. Přečtěte si ji ještě jednou! Já počkám.

* * *

Už to máte? A taky vám na ní přijde něco divného? Proč by děda nemohl chodit sousedům na hrušky jen proto, že už je starý? Proč by nemohl jezdit na aktovce a hrabat se ve smetáku a lovit pijavice a házet žabky na rybníku a hrát cvrnkanou o bonbóny a v noci chodit na hřbitov a... a... a...?

„Proč bych tohle všechno nemohl dělat?“ zeptal se dědeček sám sebe tiše. „Když jsem byl malý, býval jsem šťastný. To až teď jsem takový... nevyřádný! Jsem smutný, protože jsem nevyřádný,“ konstatoval dědeček překvapeně. „A jediná cesta, jak z toho smutku ven, je začít řídit! A fest!“ ujasnil si ještě.

Máte, děti, dědečka? Tak se ho rychle zeptejte, jestli je vyřádný! A jestli řekne, že ne, rychle mu vymyslete nějakou zábavu, protože nevyřádný dědeček, to je ta nejhorší věc na světě! A jak se takový nevyřádný děda pozná?

- brble
- chrchle
- kouká do zdi
- pořád nadává, nebo naopak...
- ... vůbec nemluví
- říkává, že když on byl mladý, všechno bylo lepší
- chodí o berlích, i když nemusí
- nic ho nebaví, ani grotesky s Chaplinem
- neustále si stěžuje na zdraví
- neotáčí se za ženami, a to ani za těmi hezkými. I když má záda v pořádku!

Pokud jste v tomto seznamu zaškrtnli aspoň tři body, je to jasné: Máte doma nevyřádného dědečka! A to je, milé děti, vážně průšvih. Jak z něho ven? Otočte na další stránky!

aktovku, nebo život!

Druhý den si nevyřádný dědeček při čištění zubů broukal. Na dnešek měl totiž naplánovaný skvělý program. Pořádně si zařadí a večer uvidí, jestli mu řádění za a) pomohlo, nebo ho za b) ještě víc dodělalo.

A protože už třetí den chumelilo, zvolil dědeček na první řadicí den tradiční zimní sport: jízdu na aktovce! Cože? Co to říkáte? Že na aktovce se nejezdí? Že se jezdí tak maximálně na kole nebo koloběžce a v zimě na sáních nebo na bobech? Milé děti, já vás slyším! Ale uvědomte si, že když byl nevyřádný dědeček malý, byl chudý. A něco tak luxusního, jako jsou boby, nevlastnil. A tak jezdil jako všichni ostatní kluci na aktovce.

Myslíte, že mu to vadilo? Ani náhodou! Taková školní brašna jezdila kolikrát lépe než kdejaké supermoderní sáně! A děda se při těchto vzpomínkách vrhnul do pokoje své vnučky a začal pátrat po něčem, na čem by mohl svůj dnešní plán uskutečnit.

„Copak, dědečku,“ zeptala se hodná snacha, která měla talent všimnout si úplně všeho, „hledáte něco?“

„Jo,“ kývl děda. „Aktovku. Do školy.“

„Vy chcete začít chodit do školy??“ usmála se hodná snacha, ale radar v její hlavě začal pracovat jako naši hokejisté – na sto deset procent.

„To víš, že ne,“ odpověděl děda a zamyšleně třeškal zrakem v hromadě hraček. „Chci se jen trochu povořit,“ dodal ještě a začal se oblékat.

„Co prosím?“ nechápala hodná snacha, ale to už byl děda jednou nohou ve dveřích.

„Vysvětlím ti to potom,“ řekl ještě a zavřel dveře.

A zatímco si hodná snacha snažila srovnat v hlavě vše, co právě slyšela, došel děda k základní škole, která stála na kopci přímo naproti jejich paneláku. Aktovku neměl, a tak doufal, že se mu nějakou podaří vypůjčit. Vůbec ho nenapadlo, že by s tím měl být problém.

Ale byl! Protože když oslovil několik dětí s prosbou, jestli by mu na pár minut nepůjčily aktovky, setkal se leda s nechápavými obličejí. Několik starších dětí na jeho prosby reagovalo smíchem a jedna holčička místo odpovědi vytáhla mobil a chtěla volat tatínkovi!

Dědovi došlo, že jestli nechce mít oplétačky, musí na to jinak. Nenápadně. Od lesa. Tedy spíše – ze křoví.

Jedno takové rostlo u vchodu školy a děda se za něj přikrčil a cíhal na nějaké vhodné dítě, které bude mít pochopení pro jeho bláznivý nápad. Po chvíli čekání se jedno takové objevilo: malý zrzavý prvňák, který si dědy v křoví vůbec nevšiml, takže se pekelně lekl, když na něj děda zasyčel:

„Sssss! Hej ty! Tady! Otoč se!“

Chlapec bojácně poslechl.

„Půjč mi aktovku!“

„Co?“ nechápal prvňák.

„Půjč mi aktovku!“ řekl děda zřetelněji.

Chlapec nebyl schopen slova.

„Ak-tov-ku!“ artikuloval děda z křoví, ale jediné reakce, které se dočkal, byl klukův zmatený pohled a pomalé couvání pryč. Rodiče mu odjakživa kladli na srdce, že nemá mluvit s cizími lidmi nebo si od nich něco brát, třeba bonbónky, a už vůbec ne s nimi kamkoli chodit! Ale v arzenálu toho, co je zakázáno, chyběla věta ‚Půjč mi svoji aktovku!‘

Co když je to pan inspektor, napadlo chlapce vzápětí. Třeba přijel na tajnou inspekci, třeba takhle potají kontroluje učení! To se žáčkovi zdálo možné, a tak potichu zapípal:

„Všechny úkoly mám napsané. Žákovskou knížku podepsanou...“ Děda obrátil oči v sloup.

„Ale úkolníček jsem si zapomněl doma,“ rozplakal se prvňák a vzal do záječích. Děda zasakroval. Jestli to tak půjde dál, vůbec si nezajezdí! A protože už ho zábly nohy, rozhodl se, že se do toho obuje mnohem rázněji. Ze školy zrovna vycházel deváťák s velkou černou aktovkou v podpaží. A děda nelenil, vyskočil z křoví a zahulákal: „Puč mi svoji aktovku!“ a vytrhl klukovi tašku z ruky. „Hned ti ji vrátím, neboj!“ houkl ještě, sedl si na tašku a ujížděl štando péde do údolí.

Deváták byl v šoku: „Pane!? Co to děláte? Slyšíte?! Stůjte!!“ Ale to už děda mizel ve vánici a chudák kluk zůstal stát na kopci, vůbec ničemu nerozuměl a jen na poslední chvíli zakřičel: „Zastavte, prosím! To je můj notebook!!“

* * *

Kapitán Miloš Jůza, v rodině, mezi přáteli a podřízenými zvaný láskyplně Jůzajda, právě vymaloval další políčko v tabulce na zdi kanceláře. Byla to jeho tabulka a jeho kancelář a on si tak označoval dny, které mu ještě zbývaly do důchodu. Na zasloužený odpočinek se převelice těšil. Plánoval, že ho stráví

1. v posteli, 2. na rybách, 3. v lese. A proškrtávání v tabulce byl jeho oblíbený rituál, bez kterého nebyl schopen začít práci. A jak se tak kochal ubývajícím časem, který je nucen strávit v policejní uniformě, ulpěl jeho zrak na jednom z monitorů na stěně.

„Co se to tam... sakra...?“ oči se mu zúžily do malé štěrbinčky, jak se snažil zaostřit. V tu chvíli vstoupil do kanceláře jeho podřízený a s omluvným úsměvem řekl: „Šéfe, moc se omlouvám, nechci vás rušit, ale právě jsem měl takovej zvláštní telefonát...“

Kapitán poslouchal jen na půl ucha. Stále zrakem hypnotizoval obrazovku a snažil se rozklíčovat, co se to na ní děje.

„Volal nějakej... nějakej kluk, no... jako student... že prej mu někdo ukradl notebook a... šéfe, já myslím, že mi to vážně nebudete věřit, ale... ten zloděj mu ten noťas vytrhl z ruky, sedl si na něj a rozjel se do údolí...“

Kdyby uměly myšlenky svítit, blikla by teď kapitánovi nad stolem jiskěrka. Beze slova ukázal na obrazovku, kde jakýsi senior sjížděl na čemsi těžko